

Universitätsbibliothek Paderborn

**Elogia Societatis Iesu Sive Propvgnacvlvm: Pontificum,
Conciliorum, Cardinalium, Antistitutum, nec non
Imperatorum, Regum, Principum & aliorum Virtute,
Religione, omniq[ue] Literatura illustrium (etiam ...**

Gomez, Cristobal

Antverpiæ, 1681

Paulus III. n. 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38486

ELOGIA
SOCIETATIS
I E S V.
CLASSIS I.
A PONTIFICIBVS.

VT nostrum hoc Opus grato, ac simplici ingressu ad publicam commendationem Societatis Nostræ plus nimio fortè prometum in suum aliquando Ordinem reuoetur, ab ijs exordiamur, à quibus Illa, plaudente Cælo, frendente Erebo, præclarum sumpit exordium: ab ijs, inquam, qui (cum sint æternae Religionis, ac subducent à mortalium sensibus Diuinitatis Interpretes, Vrbis, & Orbis prima Lumina, Ecclesiæ Romanae suprema Capita) quot verba, tot Oracula, quot apices, tot veritatis mysteria proloquuntur: & imprimis.

I. A PAVLO III. Ex Gente Farnesia Pontifice maximus (faustum, ac fortunatum Societati Nomen) qui Ipsam à se primò confirmatam amavit ut Filiam, defendit ut Patronus. In Bulla incipit, Regimini anno 1540, quæ prima fuit Instituti nostri approbatio: de quo primeuâque illa Patrium Societate, quam honorifice in hunc modum locutus. In Vniuersitate Parisiensi graduati, & in Theologicis studijs per plures annos exercitati, SPIRITV SANCTO, ut piè creditur AFFLATI, iam dudū è diuersis mundi regionibus discedentes in vnū conuenerunt, & Socij effecti abdicatis huius sæculi illecebris, eorum vitam perpetuo Domini nostri Iesu Christi, atque nostro, & aliorum successorum Romanorum Pontificum seruitio dedicarunt: & iam

Societas
IESV
Spiritus s.
afflatu
fundatur.

Dedicata
seruitio
Romani
Pontificis.

A quam

2 ELOGIA SOCIET. IESV

quām plurimis annis laudabiliter in vinea Domini se exer-
cuerunt: Verbum Dei praevia sufficienti licentia publicè
prædicando, fideles priuatim ad bene, beatèque viendum
exhortando, & ad pias meditationes excitando, hospitali-
bus infirmando, pueros, & personas rudes, ea quæ ad chri-
stianam hominis institutionem sunt necessaria docendo, &
demum omnia charitatis officia, & quæ ad animarum con-
fessionem faciunt, vbique terrarum, vbi peregrinati sunt,
multa cum laude obeundo, &c. Efficax hoc, & illustre recens
approbatæ Religionis encomium fuit. Ita in Bullar. Soc. fol. 7.

*Commen-
datur ex
animatorum
fructu.*

*Et ex va-
rijs virtu-
tibus.*

*Ager ferti-
lis multi-
plices ani-
marum
fructus af-
ferens.*

*Ideo Pon-
tifax spe-
ciali eam
fauore pro-
sequitur.*

*Et Princi-
pibus ac
Prælatis
commen-
dat.*

A B E O D E M. In Bulla incipit, Cum inter, anno 1545.
Attendentes igitur (*inquit*) ad fructus vberes, quos in domo
Domini haetenus produxistis, & producere non desinitis
vestra Religione, Integritate, Scientia, Doctrina, Mori-
bus, & Experientia plurimum in Domino confidentes, Vo-
bis, quos alias Societatem Vestram de IESU approbando,
confirmando, & benedicendo, ac perpetuæ firmitatis mu-
nimine roborando, sub nostra, & Apostolicæ Sedis Prote-
ctione suscepimus, &c. Sic etiam in Bullar. Soc. fol. 24.

A B E O D E M: In Bulla incipit, Licet debitum: anno 1549.
Ad Societatem vero de IESU (*inquit*) per Nos institutam, &
approbatam, cuius specimen veluti Ager fertilis in Domino
multiplices, atque vberes fructus animatorum ad summi Re-
gis laudem, & fidei incrementum attulit, & affert quotidie
Verbo, & Exemplo in populo Christiano, dirigentes præci-
puè velut pius Pater oculos mentis nostræ dignum censemus,
vt ipsam Societatem, eiusque in odorem suavitatis
Altissimo deseruientes personas specialibus fauoribus pro-
sequamur, &c. Ita in Bullar. Soc. fol. 36. Et postea fol. 53. in ea-
dem Bulla, Idem Pontifex Societatem, eiusque personas Principi-
bus, ac Prælatis commendans, Non solum (*subdit*) ne eos in-
quietari, aut eorum Privilegia violari permittant, sed vt be-
nignè, & cum charitate, vt decet suscipiant exhortamur,
atque in Domino rogamus, &c.

A B

A B EODE M: Quo petente aliquos in Siciliam Socios mitti, duodecim ex diuersis nationibus destinantur: quorum aliquos Ignatius coram prius periclitatos in ratione docendi, postea una cum ceteris ad Pontificem Paulum deducendos curauit. Apud quem Latinam Orationem piam admodum, & ad rem accommodatam Canisius habuit. Cus Pontifex magna paterna indulgentiae significacione respondens, Pergratum (inquit) fuit nobis videre vos filij carissimi. Amamus enim Societatem vestram ex animo, vt qui cognitam habemus virtutem eius, & recte facta: & quantum quibuscumque adhuc in terris versata est, spiritualem fructum fecerit: Vos quoque quod fore confidimus, eodem tenore pergit. Curate, vt qui ad istam profectionem praecipue lecti estis, fungamini diligenter officio vestro, cunctis recta praebete exempla, & existimationem de vobis conceputam augete. Neque solum regnum, ad quod tenditis, sed etiam Ecclesiam Vniuersam vitæ vestre probitate, atque orationibus adiuuate. Videtis quam mala, quamque difficultaria tempora sint, quæ animæ in errorem inducantur, & pereant. Itaque nominatim vobis commendamus, vt cunctis viribus contra impia Lutheranorum zizania insistatis, aduersus quæ omni nos vigilantia intenti Concilium Generale coëgimus, vrgemusque, ac volumus teneri, ac perfici, sperantes, quæ in eo tractari cœpta sunt, optatum ad exitum Deo iuuante perductum iri. Adiuuate igitur filij & vos Ecclesiam sanctam Christi. Nos verò pro nostro munere, ac singulari clementia erga Vos, nunquam protegere Vos, & Societatem vestram, ac fouere desistemus. Hac Pontifex

Par. I. Hist. Soc. lib. 8. n. 12. Et n 51. eiusdem Libri, se Paulus acer- rimus Societatis defensorem constituit, & quo causas offensionum maturè opprimere, Apostolicum diploma edidit, in quo duos statuebat Antistites Conchensem, & Salmantensem, iudices, tuto resque Ordinis ab se recepti, vt & à publicis & à priuatis obtre- tationibus, nullo habito personarum discrimine, severis Ecclesiae cen- suris, & animaduersionibus, cum Societatis instituta, tum ipsos ho-

Pontifex aliquot è Socijs in Siciliam destinat.

Quibus suum erga Societatem statut a morem.

Ob eorum virtutem, & facta, spiritua- lemque profectum.

Eis Sicilia Re- gnum, Ecclesiam,

Ac præci- pue Hare- tiorum consercio- nem com- mendat.

Suumque fauorem in perpetuum pollicetur.

Et se de- fensorem Societatis constituit.

Protegit censuris contra elue obtre- tationes,

4 ELOGIA SOCIET. IESV.

In fundatione Collegij Salmantini: & contra Canum.

mines vindicarent, in eosque pariter animaduerterent, qui moras aliquas inferrent Collegij Salmanticensis iniuis: mandabatque in eodem diplomate Pontifex, ut qui publicè, priuatumque Societatis nomini detraxissent (eorum agmen ducebat Canus) ij eodem modo violatam eius famam palinodia resarcirent. Quo sub Patrono ac defensore omnium supremo non leuiter fracta aduersariorum audacia.

Exercitiorum Librum commendat, ob vberes eius fructus.

A B E O D E M: Qui in Bulla data ann. 1548. hanc de Exercitiorum Librum sententiam pronuntiat. Plena sunt (inquit) Exercitia illa pietate, & sanctitate, ad ædificationem, & spiritualem profectum valde utilia, & salubria: maximum verò adiumentum attulerunt ad fructus vberes, quos Ignatius, eiusque Societas in Ecclesia Dei vbiique gentium producere non cessat. Ita Pontifex latenter hunc thesaurum astimauit sub ipsis originem Societatis. Hec apud Imag. 1 sec. Soc. lib 3. cap. 10. fol. 381. Et ibidem lib. 5. cap. 9. fol. 651. Idem Christi Vicarius excitatum Romæ Collegium Germanicum, vnde laboranti sub tra heresies instituit: Hæresibus Septentrioni opportuna subsidia peterentur, non alijs melius quam Socijs commendandum, committendumque iudicauit, quos videlicet ipso iam vñsu didicisset esse pro Deo, & Religione deuotos omnes plusquam Codros, Curtiosve pro patria. Et tandem, ut constat ex cap. 10. eiusd. lib. 5. fol. 661. fuit ut (quo nescio an maius aliquid, aut breuius dicit possit) admiratione motus earum rerum, que à Minima Societate maxima gerebantur, Digitus Dei est hic, palam, & libere testaretur à Paulo.

Collegium Germ. contra heresies instituit: Et tradit Societati, Quam Dignitatem Dei vocat.

Societas nihil non sanctum continet.

Tendit in animarum salutem, ac fidei exaltationem.

2. A I V L I O III. In Bullâ incipit, Exposit, ann. 1550. Quapropter (inquit) considerantes, nihil quod PIVM, SANCTVM QVE NON SIT in dicta SOCIETATE, eiusque Laudabilibus Institutis, ac exemplari Ignatij, & aliorum Sociorum prædictorum vitâ, & moribus reperiri; eaque omnia ad suorum, & aliorum Christi fidelium animarum salutem, & fidei exaltationem tendere, &c. Ita in Bullar. Soc. fol. 68.

AB